

Analisis Pelaksanaan Kaedah Karantina dalam HafazanAl-Quran Pantas

*Analysis of the Implementation of the Karantina Method for
Fast Al-Quran Memorization*

**Nur Masitah Mohamad Shawal,¹ Balqis Khalisah Ahmad Fath,² &
Asma Hanisah Mohamad Shawal³**

^{1,2}Fakulti Sains Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI), 35900 Tanjung Malim,
Perak, Malaysia

³Sekolah Menengah Kebangsaan Agama (SMKA) Sheikh Haji Othman Abdul Wahab, 93050
Kuching, Sarawak

*Corresponding author: nurmasitahshawal@gmail.com

Published: 26 June 2023

To cite this article (APA): Mohamad Shawal, N. M., Ahmad Fath, B. K., & Mohamad Shawal, A. H. (2023). Analysis of the Implementation of the Karantina Method for Fast Al-Quran Memorization: Analisis Pelaksanaan Kaedah Karantina dalam HafazanAl-Quran Pantas. *AL-MAKRIFAH Journal of Knowledge and Learning in Islamic Tradition and Culture*, 1(1), 53–64. <https://doi.org/10.37134/almakrifah.vol1.1.5.2023>

Abstrak

Kaedah Karantina merupakan salah satu kaedah hafazan al-Quran pantas yang boleh diamalkan. Program Karantina Tahfiz ini diperkenalkan di Malaysia khusus bagi mereka yang ingin menghafaz al-Quran dalam jangka masa pendek. Namun begitu, terdapat beberapa kekurangan yang dilihat melalui kaedah Karantina. Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti isu-isu dalam kaedah Karantina. Kajian ini menggunakan metod perpustakaan dengan merujuk bahan bacaan artikel dan kajian-kajian lepas serta laman sesawang rasmi yang berkaitan. Hasil kajian mendapati empat isu yang timbul dalam pelaksanaan program Karantina Tahfiz iaitu kesukaran menyesuaikan diri, persekitaran yang kurang kondusif, kos pengajian yang tinggi dan kekurangan guru mahir. Kajian ini turut memberi cadangan penambahbaikan yang boleh dilaksanakan, iaitu penjagaan kesihatan (mental & fizikal), persekitaran: biah solehah, mengurangkan kos pengajian dan latihan khusus untuk guru tahfiz. Kajian ini membuktikan bahawa setiap isu-isu yang timbul mempunyai jalan penyelesaian. Justeru, ia secara tidak langsung membantu mengatasi kelemahan-kelemahan yang terdapat dalam kaedah Karantina.

Kata Kunci: Karantina Tahfiz, Hifz al-Quran, persekitaran pembelajaran, latihan guru

Abstract

The Karantina program is one of the fast-memorizing methods of the Quran. The Tahfiz Karantina Program was introduced in Malaysia specifically for those who want to memorize the Quran quickly. However, there are some shortcomings seen in the Karantina method. Thus, this study aims to identify the issues in the Karantina method. The study used library research by referring to the reading materials of articles, previous studies reports, and related official websites. The study found that four issues arose throughout the Tahfiz Karantina program: the difficulty of adapting, a less conducive environment, the high cost of the program, and the lack of skilled teachers. The result also provides recommendations for improvements that can be enforced, namely emphasis on health care (mental & physical), environment: biah solehah,

reducing the program costs, and providing exceptional training for tahfiz teachers. The result of the study proves that every issue that arises has a solution. Thus, it indirectly helps overcome the weaknesses of the Karantina method.

Keywords: Tahfiz Karantina, Hifz al-Quran, learning environment, teacher training

Pengenalan

Kaedah karantina dipelopori oleh Ustaz Ma'mun Qurthubi al-Hafiz dan Ustaz Yadi Iryadi al-Hafiz pada tahun 2014 di Indonesia (Dudung Abdul Karimet.al, 2020). Pelaksanaan kaedah karantina ini seawal 35 hari untuk pelajar menghabiskan keseluruhan 30 juzuk al-Quran. Program ini diuruskan oleh ARTAB Sdn Bhd merupakan singkatan kepada Abdul Rahman Talib Anak Beranak telah menjalinkan Memorandum Persefahaman sebagai rakan kongsi kepada Yayasan Karantina Tahfiz Al-Quran Nasional Indonesia untuk menubuhkan Program Karantina Tahfiz Al-Quran di Malaysia (Abdul Rahman Talib, 2019).

Pelaksanaan Karantina Tahfiz menggunakan metode *yadain* iaitu menghafaz al-Quran sambil menggambarkan makna ayat melalui kedua-dua tangan sepanjang program ini dijalankan. Kaedah menghafal al-Quran menggunakan teknik Karantina ialah membahagikan satu muka surat kepada 3 bahagian, tidak memaksa pelajar untuk menghafal al-Quran, mengenal pasti kalimah ayat yang pertama, membayangkan ayat di dalam ingatan, menyebut sambil menutup mata dan memulakan ayat baru dengan menggunakan teknik yang pertama (Syaukani et.al, 2019).

Program Karantina Tahfiz memfokuskan beberapa kumpulan masyarakat yang terdiri daripada pelajar sekolah menengah yang sedang bercuti untuk memberi aktiviti yang bermanfaat kepada pelajar, pelajar lepasan SPM dan STPM yang menunggu kemasukan universiti, mahasiswa universiti yang telah menamatkan pengajian, pesara dan imam atau bilal yang ingin memantapkan hafazan mereka (Abdul Rahman Talib, 2019). Kaedah ini mensasarkan masyarakat yang mempunyai masa lapang panjang, komitmen tinggi dan peraturan tertentu yang perlu diikuti. Di antara faktor kejayaan bagi peserta untuk menghafal keseluruhan 30 juzuk al-Quran dalam masa yang singkat bergantung kepada garis panduan Karantina Tahfiz, tahap dan kelancaran hafazan, kesihatan mental dan fizikal serta kaedah *yadain* yang digunakan.

Maksud Karantina

Karantina berasal daripada Bahasa Indonesia yang bermaksud kuarantin. Menurut Kamus Dewan Edisi Keempat, kuarantin bermaksud tempoh masa seseorang di tempat pengasingan khas untuk mencegah penyakit itu daripada merebak bagi memastikan ia bebas daripada sebarang penyakit berjangkit. Karantina Tahfiz berkonsepkan pengasingan, iaitu meninggalkan perkara-perkara keduniaan yang boleh mengganggu emosi dan fikiran sepanjang perjalanan program ini berlangsung (Aeileen Damiri, 2020). Hidayatul Fitriyah (2020) menyatakan apabila dikaitkan dengan Karantina Tahfiz membawa pengertian kepada peserta akan diasingkan untuk menghafal keseluruhan juzuk al-Quran.

Maksud Tahfiz Al-Quran

Tahfiz berasal daripada perkataan *حفظ* yang bermaksud menghafal. Menurut istilah, penghafal ialah orang yang menghafal dengan baik dan tergolong di kalangan orang-orang yang menghafal. Istilah hafiz diberikan kepada mereka yang menghafal keseluruhan al-Quran di samping memelihara dan menjaga kesucian al-Quran manakala al-Quran bermaksud kalam Allah yang bermukjizat yang diturunkan oleh Allah kepada Nabi Muhammad melalui perantaraan malaikat Jibril dalam Bahasa Arab dan membacanya adalah ibadah (Muhaidi Mustaffa, 2010). Allah berfirman di dalam surah Sad yang bermaksud;

﴿كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ۝٢٩﴾

Maksud: “(Al-Quran ini) sebuah Kitab yang Kami turunkan kepadamu (dan umatmu wahai Muhammad), -Kitab yang banyak faedah-faedah dan manfaatnya, untuk mereka memahami dengan teliti kandungan ayat-ayatnya, dan untuk orang-orang yang berakal sempurna beringat mengambil iktibar.”
(*Surah al-Sad, 38:29*)

Maksud Metode *Yadain*

Perkataan *yadain* berasal daripada perkataan *يد*, iaitu tangan manakala *يدين* bermaksud dua tangan. Perkataan ini dijadikan sebagai nama metode yang diasaskan oleh Ustaz Ma'mun Qurthubi dan Ustaz Yadi Iryadi yang merupakan pelopor kaedah Karantina Tahfiz di Indonesia (Mochammad Ashabul Yamin & Anita Puji Astutik, 2021). Menurut Abu Hasan Mubarak (2020), metode ini memberi kemudahan kepada peserta untuk berinteraksi dengan al-Quran terutamanya ketika menghafal al-Quran. Cara menggunakan metode ini ialah mengetahui cara membaca ayat al-Quran dan pergerakan tangan dengan menggunakan visualisasi tadabbur al-Quran dengan tangan kiri dan kanan. Tangan kiri akan menunjukkan perkara yang negatif dan ancaman manakala tangan kanan menerangkan tentang perkara yang positif dan kebahagiaan (Mohammad Ashabul Yamin & Anita Puji Astutik, 2021). Metode *Yadain* terdiri daripada 2 bahagian, iaitu visualisasi tadabbur dan al-Quran Virtual. Visualisasi tadabbur ini merupakan kaedah menghafal al-Quran diikuti dengan pemahaman ayat-ayat al-Quran manakala al-Quran visual menggambarkan ayat di dalam fikiran setelah membaca berulang kali (Abdul Rahman Talib, 2019).

Analisis Pelaksanaan Program Karantina Tahfiz

Hasil analisis mendapati terdapat beberapa perkara-perkara yang menjadi isu dalam program Tahfiz Karantina. Isu-isu ini melibatkan pelbagai pihak iaitu peserta, pengurusan, persekitaran dan lain-lain dalam menjalankan program Karantina Tahfiz, sepertimana berikut.

1. Kesukaran Menyesuaikan Diri

Program Karantina Tahfiz merupakan suatu program yang mengasingkan diri dari perkara-perkara duniawi, iaitu meninggalkan perkara-perkara yang mengganggu fokus untuk menghafal al-Quran seperti media sosial, televisyen dan lain-lain (Abdul Rahman Talib, 2019). Antara isu yang timbul dalam program Karantina Tahfiz ialah peserta mengalami kesukaran untuk menghafal al-Quran. Dudung Abdul Karim et al. (2020) mengutarakan peserta yang sukar untuk menghafal al-Quran akan mendorong mereka menjadi tekanan, trauma, malas, mengantuk dan sedih.

Selain itu, faktor utama yang mempengaruhi peserta kurang menyesuaikan diri ialah penggunaan metode *yadain*. Peserta sukar untuk mengikut metode yang telah ditetapkan kerana belum terbiasa dengan kaedah yang digunakan. Teknik ini memupuk peserta untuk mengetahui bunyi ayat al-Quran, terjemahan, nama surah, nombor surah, ayat, juzuk dan halaman, berada di bahagian kiri atau kanan serta nombor urutan surah (Novida Balqis, 2018). Peserta perlu menyesuaikan diri dengan kaedah yang diperkenalkan dengan mengikuti aktiviti harian yang telah ditetapkan oleh pihak institut agar dapat menghafal al-Quran dengan baik dan berkesan.

2. Persekitaran yang Kurang Kondusif

Suasana tahfiz yang khusus sangat diperlukan dalam proses menghafal al-Quran. Persekitaran pembelajaran tahfiz yang sesuai hendaklah disediakan dengan persekitaran yang sesuai dengan keperluan pembelajaran tersebut. Menurut Muhammad Hafizan et.al (2021), faktor sekeliling memberi kesan kepada kejayaan atau kegagalan pelajar tahfiz seperti kemudahan penginapan yang berdekatan dengan masjid memudahkan pelajar hadir ke kelas.

Pengurusan jadual yang padat menyebabkan peserta berusaha sebaik mungkin untuk menyesuaikan diri namun mengambil masa yang agak lama dalam waktu program yang singkat, seperti ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1: Aktiviti harian peserta Karantina Tahfiz

Waktu	Aktiviti
4.15 pagi	Wake up call (Hotel)
4.15 – 4.45 pagi	Bangun dan Qiamullail
4.45 – 5.45 pagi	Sesi 1 – Dewan
5.45 – 6.15 pagi	Solat Subuh Berjemaah (Surau)
6.15 – 8.00 pagi	Sesi 2 - Dewan
8.00 – 9.00 pagi	Sarapan
9.00 – 12.00 tengah hari	Sesi 3 - Dewan
12.00 – 1.00 tengah hari	Tidur Tengah Hari
1.00 tengah hari	Wake Up Call (Hotel)
1.15 – 2.15 petang	Solat Zohor Berjemaah & Makan Tengah Hari
2.15 – 4.15 petang	Sesi 4 - Dewan
4.15 – 4.45 petang	Solat Asar Berjemaah (Surau)
4.45 – 6.15 petang	Sesi 5 - Dewan
6.15 – 7.15 petang	Makan Malam
7.15 – 7.45 petang	Solat Maghrib Berjemaah
7.45 – 8.20 malam	Sesi 6 - Dewan
8.20 – 8.50 malam	Solat Isyak
8.50 – 10.00 malam	Sesi 7 – Dewan Teratai
10.00 malam	Rehat

Sumber: Abdul Rahman Talib (2019)

Peserta akan berasa terbeban dengan jadual yang telah disediakan menyebabkan berlakunya sedikit sebanyak gangguan emosi dan fizikal peserta kerana tidak terbiasa dengan aktiviti yang telah ditetapkan. Metode *Yadain* yang digunakan memerlukan penjagaan kesihatan mental dan fizikal yang sihat. Hal ini demikian kerana metode ini menggunakan seluruh pancaindera untuk menghafal al-Quran dengan lebih berkesan (Dudung Abdul Karim

et al, 2020). Selain itu, jadual yang ditetapkan tidak mengandungi amalan-amalan *Biah Solehah* menyebabkan peserta tidak dapat melatih diri untuk menunaikan ibadah-ibadah sunat dalam menjalani kehidupan seharian. Pengamalan *Biah Solehah* akan mempengaruhi akhlak seseorang ke arah yang lebih baik (Norhisham Muhamad & Azmil Hashim, 2017).

3. Kos Pengajian yang Tinggi

Program Karantina Tahfiz sedikit berbeza jika dibandingkan dengan program-program tahfiz di luar, iaitu tempoh pengajian seawal 30 hari, terhad kepada pelajar berumur 10 tahun ke atas, penggunaan metode *yadain*, penginapan di hotel dan jadual yang sudah ditetapkan (Muhammad Iqbal Ansari, 2017). Yuran pengajian Karantina Tahfiz Malaysia yang dikendalikan oleh ARTAB ialah berjumlah RM5800 untuk 35 hari. Yuran ini termasuk makan minum, penginapan di Tabung Haji Hotel Kelana Jaya dan khidmat dobi.

Tidak semua orang boleh menyertai program ini kerana kos pengajian yang agak mahal menyukarkan pelajar yang kurang berkemampuan menyertai program Karantina Tahfiz. Hanya mereka yang berkemampuan dan memenuhi syarat sahaja yang mampu menyertai program Karantina Tahfiz. Menurut Maziahtusima Ishak et.al (2019), kewangan sangat penting bagi sesebuah institusi untuk mengurus Pendidikan yang terbaik kepada pelajar. Kebanyakan sekolah swasta tidak mendapat bantuan tetap untuk menambah baik institusi yang menyebabkan berlakunya kekangan yang timbul.

Karantina Tahfiz Malaysia mengenakan yuran pengajian yang agak tinggi untuk memberi keselesaan kepada peserta agar tidak perlu memikirkan perkara lain selain fokus menghafal al-Quran sahaja. Penginapan yang disediakan juga berbeza setiap tahun mengikut tempat yang telah diputuskan. Ustaz Ma'mun al-Qurthubi merupakan pengasas Karantina Tahfiz matlamat program ini ingin melahirkan masyarakat Muslim dengan setiap keluarga Muslim mempunyai hafiz atau hafizah sehingga tahun 2030. Perkara ini menjadi kenyataan apabila majoriti masyarakat Malaysia berkemampuan untuk mengikuti program ini.

4. Kekurangan Guru Mahir

Guru merupakan aset yang memainkan peranan penting dalam mendidik anak bangsa dan kesediaan guru yang mampu melakukan perubahan akan menentukan kejayaan atau kegagalan ke atas diri pelajar (Maimun Aqsha Lubis et.al, 2017). Tenaga pengajar di Karantina Tahfiz Malaysia terdiri daripada rakyat Malaysia sendiri yang telah diberikan latihan tentang metode yang digunakan dan dipraktikkan di Yayasan Karantina al-Quran Nasional di Indonesia. Tenaga pengajar ini merupakan hafiz dan hafizah yang mempunyai kelulusan dari luar dan dalam negara. Terdapat juga alumni Yayasan Karantina Tahfiz Indonesia merupakan tenaga pengajar di Malaysia (Portal Rasmi Karantina Tahfiz Malaysia).

Pengambilan peserta yang ramai menyebabkan kekurangan tenaga pengajar mahir untuk mengendalikan peserta dalam tempoh 30 hari. Seorang guru akan mengendalikan satu kumpulan yang terdiri daripada 10 orang peserta untuk membimbing hafazan dan mendedahkan metode *yadain* untuk memudahkan peserta mula menghafal al-Quran. Guru tahfiz perlu menggunakan kaedah dan teknik hafazan agar dapat mengajarkan teknik yang lebih sempurna (Abdul Hafiz Abdullah et.al, 2005).

Kekurangan tenaga pengajar akan menyukarkan peserta untuk menghafal al-Quran menggunakan kaedah ini dengan betul tanpa bimbingan yang khusus daripada orang yang

berkemahiran. Menurut Saemah & Zamri (2017), guru perlu mahir dalam pedagogi untuk menyampaikan pengajaran dan pembelajaran terutamanya dalam suatu bidang. Dengan pengetahuan yang sedia ada dapat membantu peserta untuk lebih memahami dan mempraktikkan sambil dibimbing oleh guru. Guru berperanan penting dalam membina dan mengembangkan potensi pelajar agar lebih mudah memahami teknik *yadain* yang digunakan sepenuhnya untuk menghafal keseluruhan al-Quran, sepertimana dinyatakan dalam hadis yang diriwayatkan daripada Abu Hurairah R.A:

مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْءٌ وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ

Maksud: “Barangsiapa menjadi pelopor suatu amalan kebaikan lalu diamalkan oleh orang sesudahnya, maka akan dicatat baginya ganjaran semisal ganjaran orang yang mengikutinya dan sedikitpun tidak akan mengurangi ganjaran yang mereka peroleh. Sebaliknya, barangsiapa menjadi pelopor suatu amalan keburukan lalu diamalkan oleh orang sesudahnya, maka akan dicatat baginya dosa semisal dosa orang yang mengikutinya, tanpa mengurangi dosanya sedikit pun.”

Hadith Riwayat Imam Muslim (1017)

Keperluan dalam Penambahbaikan

Penambahbaikan sedikit sebanyak membantu institusi tahfiz menangani kekurangan yang dihadapi agar dapat memastikan perjalanan program berjalan dengan baik dan lancar. Keperluan penambahbaikan adalah seperti berikut;

1. Penjagaan Kesihatan (Mental dan Fizikal)

Al-Quran mendidik umat Islam agar sentiasa menjaga kesihatan tubuh badan serta mengamalkan gaya hidup yang sihat. Firman Allah dalam surah al-Baqarah ayat 168:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

Maksud: “Wahai manusia! Makanlah dari sumber yang (halal) lagi baik (thoyyib) dari apa yang terdapat di bumi, dan jangan mengikuti langkah-langkah syaitan kerana sesungguhnya syaitan itu adalah musuh yang nyata bagimu.”

(Surah al-Baqarah, 2:168)

Menurut Ibnu Kathir (1984), ayat di atas menjelaskan bahawa Allah memberi segala rezeki yang ada di bumi untuk dimakan, iaitu makanan yang halal, baik dan memberi manfaat kepada diri serta tidak membahayakan tubuh dan akal fikiran. Manusia berperanan penting untuk menjaga kesihatan terutamanya kepada penghafal al-Quran agar tidak mengganggu dan menjejaskan proses menghafal. Hal ini demikian kerana orang yang menghafal al-Quran pasti akan mengamalkan segala yang telah diperintahkan Allah kepada mereka.

Menurut kajian Nazmus Saquib et.al (2017) dalam kajian *Health benefits of Quran memorization for older men*, mereka yang telah menghafal sebahagian besar al-Quran kurang berisiko mempunyai salah satu daripada penyakit kronik seperti tekanan darah tinggi, diabetes dan kemurungan. Perkara ini membuktikan bahawa amalan mereka terhadap hafalan al-Quran sedikit sebanyak mendorong mereka menjaga kesihatan diri melalui penjagaan makanan dan elakkan daripada melakukan perkara yang boleh memudaratkan kesihatan.

Berdasarkan jadual aktiviti harian Karantina Tahfiz menunjukkan sebahagian masa peserta fokus untuk menghafal al-Quran. Menurut Abdul Rahman Talib (2019), kelas hafazan mengambil masa selama 10 hingga 13 jam sehari untuk peserta menghafal al-Quran dengan menggunakan teknik yang telah didedahkan dan diajar kepada peserta. Masa yang berbaki digunakan untuk solat, makan, rehat dan lain-lain. Penjagaan kesihatan mental dan fizikal amat penting bagi seseorang untuk meningkatkan kualiti hafalan al-Quran. Hal ini bertujuan untuk melatih peserta menjaga kesihatan mental dan fizikal ketika menghafal al-Quran.

2. Persekitaran: *Biah Solehah*

Menurut Abd Rashid et.al (t.t), kewujudan persekitaran yang soleh atau baik dan takwa akan mempengaruhi pembentukan jiwa dan akhlak penghuni yang berada dalamnya. Akhlak manusia dibentuk melalui faktor persekitaran di mana seseorang itu menjalani kehidupan seharian sama ada membawa kepada kebaikan atau sebaliknya (Azmil Hashim, Norhisham Muhamad & Mohd Marzuqi Abdul Rahim, 2016).

Antara amalan *biah solehah* yang boleh diamalkan ialah ibadah harian, menjaga batas-batas pergaulan antara lelaki dan perempuan, pakaian yang mengikut syariat Islam, pendidikan yang berfokuskan keimanan, membudayakan amar makruf nahi mungkar dan istiqamah dengan amalan zahir dan rohani (Abd Rashid Zainal, Sumaiyah Sulaiman dan Siti Nor Jaffar). Firman Allah dalam surah An-Nahl ayat 97:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةًۭ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ٩٧

Maksud: “Barangsiapa mengerjakan kebajikan, baik laki-laki maupun perempuan dalam keadaan beriman, maka pasti akan Kami berikan kepadanya kehidupan yang baik dan akan Kami beri balasan dengan pahala yang lebih baik dari apa yang telah mereka kerjakan.”

(Surah an-Nahl, 16:97)

Institusi tahfiz memainkan peranan yang amat penting untuk merancang strategi aktiviti untuk mewujudkan iklim dini agar matlamat untuk menghasilkan keputusan yang baik ke atas pelajar dalam membentuk akhlak yang mulia (Raihan Mohd Arifin et.al, 2019). Faktor persekitaran mempengaruhi minat pelajar untuk menghafal al-Quran dengan lebih baik. Hal ini demikian kerana berada bersama-sama dengan rakan-rakan dan keselesaan suasana sekeliling mendorong pelajar untuk lebih fokus menghafal (Sharifah Noorhidayah et.al, 2020). Di samping itu, lokasi yang jauh daripada bandar yang sibuk serta persekitaran yang senyap dan mendamaikan memberi peluang kepada pelajar tahfiz untuk memberi tumpuan yang penuh dalam mendalami agama, menghafal al-Quran dan mendisiplinkan diri dengan peraturan yang ditetapkan. Persekitaran Islam amat penting untuk mendidik pelajar mengamalkan kepercayaan Islam mereka (Ahmed Ghazala, 2013).

3. Mengurangkan Kos Pengajian

Faktor kewangan merupakan elemen yang penting untuk memastikan sebuah sekolah berfungsi dengan baik dan berkesan. Karantina Tahfiz Malaysia beroperasi di sebuah hotel syariah untuk memberi keselesaan kepada peserta agar mudah fokus untuk menghafal al-Quran (Portal Rasmi Karantina Tahfiz Malaysia, 2021). Beban yuran yang tinggi menyukarkan pelajar yang berminat untuk menyertai program Karantina Tahfiz pada waktu yang singkat. Menurut Zulkifli Mohd Yusoff et.al (2018), yuran pengajian institusi tahfiz bergantung kepada kemampuan institusi tahfiz tersebut membiayai kos pengurusan.

Peserta yang ditempatkan di hotel sebagai tempat penginapan merasakan diri mereka berada dalam keadaan yang selesa sehingga menyebabkan kurang fokus untuk melaksanakan tujuan utama, iaitu menghafal al-Quran (Dudung Abdul Karim et.al, 2019). Perkara ini memberi kesukaran untuk mencapai sasaran yang telah ditetapkan oleh pihak institut, iaitu menghafal keseluruhan 30 juzuk al-Quran selama 35 hari. Seterusnya, pengurangan kos pengajian dapat membuka peluang yang luas kepada masyarakat di luar sana untuk menyertai program Karantina Tahfiz sekaligus dapat meningkatkan lagi keluaran hafiz dan hafizah di Malaysia. Daripada Aisyah r.a, Rasulullah SAW bersabda:

مَثَلُ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ حَافِظٌ لَهُ وَهُوَ السَّفَرَةُ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ وَمَثَلُ الَّذِي يَقْرَأُ وَهُوَ يَتَعَاهَدُهُ وَهُوَ عَلَيْهِ شَدِيدٌ فَلَهُ أَجْرَانِ

Maksud: “Perumpamaan orang membaca al-Quran sedangkan dia menghafalnya, maka ia akan bersama para Malaikat mulia. Sedangkan perumpamaan seorang yang membaca al-Quran dengan tekun, dan dia mengalami kesulitan atasnya, maka dia akan mendapat dua ganjaran pahala.”

Hadith Riwayat al-Bukhari (4937)

Hadis di atas menerangkan tentang kemuliaan dan kelebihan orang yang menghafal al-Quran. Islam amat mengalu-alukan umatnya untuk sentiasa membaca dan menghafal ayat-ayat al-Quran (Jabatan Kemajuan Islam Malaysia, 2019).

4. Latihan Khusus untuk Guru Tahfiz

Kekurangan guru yang berkemahiran sedikit sebanyak memberi kesan kepada kualiti hafazan pelajar. Pengajar merupakan sumber yang membina daya pemikiran yang analitikal, kritikal dan kreatif dalam membentuk individu yang boleh menyesuaikan diri dengan perubahan yang berlaku di sekeliling mereka selaras dengan hala tuju sistem pendidikan (Nordin Ahmad, 2015). Kejayaan pelajar bergantung kepada keberkesanan guru membimbing dan mengajar ilmu pengetahuan.

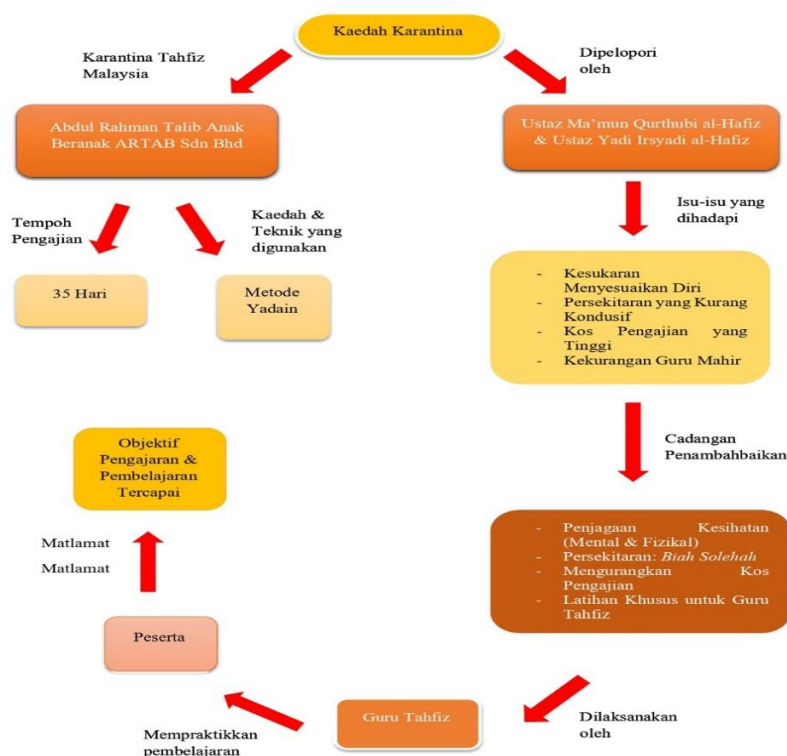
Kajian yang dijalankan oleh Maziahtusima Ishak et al., (2019) dalam Isu dan Cabaran Pendidikan Pondok dari Lensa Pegawai Jabatan dan Majlis Agama Islam Negeri di Malaysia menunjukkan terdapat segelintir pelajar mengakui para guru berkemampuan untuk mengembangkan ilmu pengetahuan mereka selain menguasai ilmu yang diajar. Selain itu, pelajar mudah menerima ilmu daripada guru yang mampu menyampaikan dengan cara yang mudah untuk difahami dan mampu menangani tingkah laku pelajar.

Tenaga pengajar di Karantina Tahfiz Malaysia terdiri daripada rakyat Malaysia sendiri yang telah diberikan latihan tentang metode yang digunakan dan dipraktikkan di Yayasan Karantina al-Quran Nasional di Indonesia. Terdapat juga alumni Yayasan Karantina Tahfiz Indonesia merupakan tenaga pengajar di Malaysia (Portal Rasmi Karantina Tahfiz Malaysia). Teknik yadain memerlukan latihan dan pengetahuan yang khusus untuk dikuasai. Justeru itu, pentingnya latihan dan bengkel yang khusus diberikan kepada tenaga pengajar untuk meningkatkan kemahiran mengajar, iaitu menguasai metode yadain yang diguna pakai dalam Karantina Tahfiz Malaysia.

Kekurangan tenaga pengajar akan mempengaruhi kualiti pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah yang menyebabkan mereka hanya mengajar berdasarkan kemahiran sedia ada dan tidak didedahkan oleh mana-mana pihak yang boleh meningkatkan kemahiran pengajaran (Siti Rashidah Abd Razak, 2020). Menurut Azmil Hashim (2013), latihan khusus yang diberikan kepada guru merupakan satu keperluan dalam membangunkan profesionalisme

guru tahfiz agar proses pengajaran dan pembelajaran tahfiz al-Quran lebih efektif untuk mencapai objektif. Guru tahfiz yang mahir dalam pelbagai bidang terutamanya menguasai teknik pengajaran mampu melahirkan generasi yang cemerlang dunia dan akhirat.

Rajah 1: Kaedah Karantina dan Pelaksanaan di Malaysia

Kesimpulan

Karantina Tahfiz Malaysia merupakan salah satu institusi yang membuka peluang kepada masyarakat di luar sana yang ingin mengisi masa lapang atau menunggu untuk memasuki institusi pengajian tinggi untuk menghafal 30 juzuk al-Quran seawal 35 hari. Terdapat pelbagai kelebihan yang ditawarkan oleh Karantina Tahfiz Malaysia kepada mereka yang menyertai program ini seperti menghafal 30 juzuk al-Quran selama 35 hari, penginapan yang selesa, pengaplikasian metode *yadain* dan dibimbing oleh guru yang berkemahiran. Namun terdapat isu-isu yang dikenal pasti dalam Karantina Tahfiz seperti kesukaran menyesuaikan diri dengan metode *yadain*, persekitaran yang kurang kondusif, kos pengajian yang tinggi dan guru mahir yang tidak mencukupi.

Ia menimbulkan kesukaran kepada masyarakat yang ingin menyertai program Karantina Tahfiz dengan lebih efisien dan berkesan. Penambahbaikan yang boleh dilakukan untuk mengatasi isu-isu yang timbul iaitu penjagaan kesihatan mental dan fizikal, pengamalan *biah solehah*, mengurangkan kos pengajian dan mengadakan latihan khusus untuk guru tahfiz bagi mengatasi masalah kekurangan guru mahir. Pihak-pihak tertentu perlu berganding bahu demi menjayakan program Karantina Tahfiz di Malaysia agar berjalan dengan lancar dan berkesan demi melahirkan generasi huffaz yang profesional. Tujuan utama program Karantina

Tahfiz ini diwujudkan adalah untuk memudahkan masyarakat menghafal keseluruhan 30 juzuk al-Quran dalam tempoh yang agak singkat dengan menggunakan teknik hafazan yang khusus, sepertimana firman Allah dalam surah al-Qamar, ayat 22 yang bermaksud: “Dan sungguh, telah Kami mudahkan Al-Qur'an untuk peringatan, maka adakah orang yang mau mengambil pelajaran.” Ayat ini memberi isyarat bahawa al-Quran telah dipermudahkan oleh Allah SWT dalam aspek membaca, memahami, mengamal dan menghafaz. Sifat mudah ini dalam pelbagai bentuk dan medium termasuk kaedah-kaedah pembelajaran terkini.

Rujukan

- Abd Rashid Zainal, Sumaiyah Sulaiman dan Siti Nor Jaffar. Biah Solehah Pemangkin Kecemerlangan Sahsiah Pelajar. Diperoleh daripada <https://dokumen.tips/reader/f/5-biah-solehah-pemangkin-kecemerlangan-sahsiah-pelajar>.
- Abd Razak, S. R. (2020). Isu Pendidikan Guru Tahfiz: Pengetahuan Pedagogi dan Amalan dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran di Pusat Tahfiz Persendirian di Selangor. *Islamiyyat*, 42, 101-106.
- Abdul Hafiz Abdullah, Hussin Salamon, Azmi Shah Suratman, Sulaiman Shakib Mohd Noor, Kamarul Azmi Jasmi & Abdul Basit Samat. (2005). Sistem Pembelajaran dan Kaedah Hafazan al-Quran yang Efektif: Satu Kajian di Kuala Lumpur dan Terengganu. Diperoleh daripada <http://eprints.utm.my/id/eprint/2844/1/75184.pdf>.
- Abdul Rahman Talib. (2019). Sistem Pembelajaran dan Kaedah Hafalan al-Quran yang Efektif: Perkongsian Pengalaman Karantina Tahfiz Malaysia. Konvensyen Huffaz Peringkat Kebangsaan JAKIM-UNITEN 2019. Diperoleh daripada [file:///Users/ctonmashie/Downloads/Karantina%20Tahfiz%20Malaysia%20\(2\).pdf](file:///Users/ctonmashie/Downloads/Karantina%20Tahfiz%20Malaysia%20(2).pdf).
- Abu Hasan Mubarak Sonhaji, Emma Nur Aini, and Suratman Suratman. (2020) "Implementasi Program Tahfiz Al Quran di SDN 013 Penajam, Penajam Paser Utara." *Jurnal Tarbiyah dan Ilmu Keguruan Borneo* 1, no. 1 : 63-75.
- Abu Hasan Mubarak, Sonhaji, Emma Nur Aini & Suratman. (2019). Implementasi Program Tahfiz al-Quran di SDN 013 Penajam, Penajam Paser Utara. *Jurnal Tarbiyah & Ilmu Keguruan (JTIK) Borneo*. 1(1). 63-75.
- Aeileen Damiri. (2020). Kaedah Hafazan Berkesan: Adaptasi Program Karantina di SMKA Sheikh Haji Othman Abdul Wahab Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA). *Simposium Kecemerlangan KBD dan KBT Zon Borneo Tahun 2020*. Diperoleh daripada <https://anyflip.com/kgudh/ghhz/basic>.
- Al-Bukhari, Abu Abdillah Muhammad bin Ismail bin Ibrahim. (1958). Sahih al-Bukhari. *Misr Al-Quran*
- Azmil Hashim (2013). Latar Belakang Guru Tahfiz Dan Amalan Kaedah Pengajaran Tahfiz Al-Quran Di Malaysia. *The Online Journal of Islamic Education*. Vol. 1. 28-39.
- Azmil Hashim, Norhisham Muhamad & Mohd Marzuqi Abdul Rahim. (2016). Qudwah dan Penghayatan Akhlak Pelajar Sekolah Menengah Kebangsaan Agama. *Journal of Global Business and Social Entrepreneurship*, 2(3). 28-35.
- Dudung Abdul Karim, Hafid Nur Muhammad & Ali Zaenal Arifin, (2020). Metode Yadain Li Tahfizh Al-Qur'an (Implementasi Program Karantina Sebulan Hafal Al-Qur'an di Desa Maniskidul Kuningan Jawa Barat). *Studia Quranika*. 4. 181. 10.21111/studiquran.v4i2.3546.
- Ghazala Ahmed. (2013). Muslim Parent at Crossroads: Choosing the Right School for Their Children. *Canadian and International Education/Education et Internationale*, 42(2). Diperoleh daripada <https://ojs.lib.uwo.ca/index.php/cie-eci/article/view/9229/7415>.

- Hidayatul Fitriyah. (2020). Implementasi Metode Yadain dalam Program Karantina Hafalan al-Quran 2 Pekan 10 Juz di Yayasan Alam Qur'an Ponogoro (Tesis Sarjana). Diperoleh daripada http://etheses.iainponorogo.ac.id/10246/1/SKRIPSI_210316416_HIDAYATUL%20FITRIYAH_%283%29.pdf.
<https://karantinahafizmalaysia.com/soalan-lazim/>. diakses pada 25 Mac 2023.
<https://muftiwp.gov.my/artikel/bayan-linnas/3593-bayan-linnas-siri-ke-202-guru-dan-kemuliaanya>. Diakses pada 26 Mac 2023.
<https://muftiwp.gov.my/en/perkhidmatan/artikel-soal-jawab/2509-bayan-linnas-siri-ke-140-islah-dan-perkasakan-ma-had-tahfiz-al-qur-an>. diakses pada 25 Mac 2023.
- Jabatan Kemajuan Islam Malaysia. (2019). Kaedah Hafazan al-Quran Model Malaysia Teras Panduan Penghafaz Al-Quran. Kuala Kubu Bharu: Darul Quran JAKIM.
- Lubis, M. A., Hassan, W. N. S. W., & Hamzah, M. I. (2017). Tahap pengetahuan dan kesediaan guru-guru pendidikan Islam sekolah menengah di Selangor terhadap penggunaan multimedia dalam pengajaran pendidikan Islam. *Asean Comparative Education Research Journal On Islam And Civilization (ACER-J)*. eISSN2600-769X, 1(1), 1-13.
- Maziahtusima Ishak, Siti Rugayah Tibek, Zulkiple Abd Ghani, Mohd Muzhafar Idrus, Hazlina Abdullah, Amir Husin Mohd Nor, Hayati Ismail. (2019). Isu dan Cabaran Pendidikan Pondok dari Lensa Pegawai Jabatan dan Majlis Agama Islam Negeri di Malaysia. *International Journal of Education, Psychology and Counseling*, 4(31). 384-393.
- Mochammad Ashabul Yamin & Anita Puji Astutik. (2021). Akulturasi Panca Indra Metode Yadain Li Tahfizil Qur'an. *Tajdid*, 20(2), 336-372. Diperoleh daripada <https://tajdid.uinjambi.ac.id/index.php/tajdid/article/view/169/139>.
- Muhaidi Mustaffa. (2010). *Hafazan al-Quran dan hubungannya dengan kecemerlangan pelajar: Kajian di Maahad Tahfiz al-Quran Wal Qiraat Pulau Chondong, Kelantan dari tahun 1997 hingga 2007*. Desertasi Doktor Falsafah. Universiti Malaya
- Muhammad Hafizan Abd Hamid, Abdul Aziz Mat Isa & Hamdi Ishak. (2021). Faktor Pembelajaran Tahfiz Program Huffaz Profesional di Universiti Tenaga Nasional (UNITEN). *Journal Al-Irsyad*, 6(1), 596-605. Diperoleh daripada <file:///Users/ctonmashie/Downloads/142-Article%20Text-1735-1-10-20210615.pdf>.
- Muhammad Iqbal Ansari. (2017). Pelaksanaan Karantina Tahfidzh al-Quran 30 Hari untuk Siswa Sekolah Dasar dan Madrasah Ibtidaiyah di Banjarmasin. *Jurnal Madrasah Ibtidaiyah*, 2(2). 1-18.
- Muslim Al Imam. (2005) *Terjemahan Hadits Sahih Muslim* (Terjemahan Ma'mur Daud). Kuala Lumpur: KBC (2005).
- Nazmus Saquib, Juliann Saquib, Abdulrahman Alhadlag, Mohamad Anas Albakour, Bader Aljumah, Mohammed Sughayyir, Ziad Alhomidan, Omar Alminderej, Mohamed Aljaser, Ahmed Mohammed Al-Dhlawiy dan Abdulrahman Al-Mazrou. (2017). Health benefits of Quran memorization for older men. *SAGE Open Medicine*. 5. 205031211774099. 10.1177/2050312117740990.
- Neliwati Syaukani, & Ruslan Muhammad. (2019). Quarantine Tahfizh Al-Quran Program (Study Analysis in Inlight Qur'anic Center, Baitul Qur'an and Tahfizh Qur'an Foundation Al-Fawwaz Medan). *Edu-Riligia*, 3(4), 523-535. Diperoleh daripada <file:///Users/ctonmashie/Downloads/6873-14311-1-SM.pdf>.
- Nordin Ahmad (2015). Memperkasa Darul Quran ke arah memartabat pendidikan tahfiz di Malaysia. *Simposium Pendidikan Tahfiz Nusantara 1-14*
- Novida Balqis Fitria Alfiani. (2018). *Strategi Menghafal al-Quran Juz 30 Bagi Anak Usia Dini di Taman Kanak-Kanak Islam Terpadu (TKIT) An-Nahl Kec. Taman KAB. Sidoarjo* (Tesis Sarjana). Diperoleh daripada <http://etheses.uin-malang.ac.id/14137/1/14160005.pdf>.

- Raihan Mohd Arifin, Kamarul Shukri Mat Teh & Norfazila Ghazali. (2019). Konseptualisasi Strategi dan Pelaksanaan Iklim Dini di Sekolah Menengah Agama. *Journal of Educational Research and Indigeneous Studies*, 2(1). Diperoleh daripada https://static.s123-cdn-static-d.com/uploads/1759562/normal_5d7c427d93472.pdf.
- Saemah Rahman & Zamri Mahamod. (2017). *Kreativiti dalam pengajaran dan pembelajaran*. Penerbit UKM Bangi
- Sharifah Noor Hidayah Syed Aziz & Izuli Dzulkipli. (2020). Faktor Yang Mendorong Minat Menghafal al-Quran dalam Kalangan Pelajar Tahfiz. *Seminar Antarabangsa Isu-Isu Pendidikan*. Diperoleh daripada http://conference.kuis.edu.my/ispen/wp-content/uploads/2020/12/ISPEN20_05.pdf.
- Zulkifli Mohd Yusoff, Noor Naemah Abdul Rahman, Noor 'Azah Kamri, Nor Azah Ali, Norhayati Hamzah, & Naeimah Ramlan, *Trend masyarakat terhadap pendidikan tahfiz. Ke Arah Pengiktirafan Huffaz di Malaysia*, 38.